

SPOMINSKA PRIPOVED ALOJZIJA TREBUŠAKA

6. april 2012

V prvi razred je vstopil pred devetinpetdesetimi leti in bil prvi vpisan v novo matično knjigo. Njegovo reklo je, da šola je in da mora biti hram učenosti. Ko je v času njegovega šolanja učiteljica stopila v razred, so morali učenci vstati in pozdraviti v en glas ZDRAVO. Ko jim je učiteljica dovolila, so se lahko usedli. V razredu je vladal red in disciplina. Učitelji so vzpostavili red že v prvem razredu in tako je bilo do konca šolanja.

V šolo so otroci hodili peš po blatnih poteh, zato so ob slabem vremenu v šolo prihajali blatni in mokri. V razredu so bili v čevljih. Pozimi je bil v razredu mraz, saj je prostor grela le ena peč. Pozimi je bila voda zmrznjena. Med vojno je bila šola požgana in zato v njej zelo slaba oprema, ki se je počasi izboljševala. Predmeti so bili malo drugačni kot zdaj. Učni predmeti so bili zemljepis, računstvo, risanje, ročno delo, prirodopis. Obrezovali so drevje in spoznavali rastline ter živali. Deklice so pletle in šivale, dečki pa izdelovali lesene avtomobilčke in živali. Za izdelavo so uporabljali ročno žago. Kot učno sredstvo je bila v razredu tabla, kreda, zemljevidi. Njegov zelo ljub predmet je bilo petje. Peli so partizanske pesmi, ki si jih je prepeval še pozneje in si jih je zapomnil do danes. Igrali so nogomet, pri katerem so zelo uživali. Poiskali so ravnino, da jim žoga tukaj v hribovitem predelu ni uhajala.

V šoli je bilo včasih pač tako, da se je učiteljica razjezila, če so ji učenci nagajali. Takrat je vpila. Kazni so bile fizične in psihične. Učitelji so za kazen topli po prstih ali po glavi s šibo. Učenci so klečali na polenih na ostrem koncu, psihične pa podpis za domov ali pisanje naloge po šoli.

Malico so nosili s seboj, kruh in jabolko, zavito v časopisni papir, pozneje pa so v spodnjih prostorih šole uredili prostor za malico. Pri pospravljanju tega prostora so pomagali krajani. Z njihovo pomočjo je šola kupila štedilnik, na katerem se je kuhala šolska malica. Šolske malice so bili zelo veseli. Za malico je bilo mleko v prahu, kruh in kaj za namazat.

Šolanje je bilo obvezno. Otroci Gorjanci, to so bila Studenca, Trobelno, Bela Peč, Sovinja Peč in Poljana, so v šolo prihajali trikrat tedensko, ostali pa vsak dan, tudi ob sobotah. En deček pa ni maral hoditi v šolo in je ostajal pri sosedu. Starši so bili klicani v šolo in nato na policijsko postajo na Lazah, kjer so staršem zapovedali, da mora otrok hoditi v šolo. V šolski okoliš je spadala tudi Srednja vas. Ko je nastala šola na Lokah, je bil na Selih osip otrok.

Obleka je bila skromna, pa vendar topla. Vse je bilo izdelano doma. Dečki so nosili hlače in »rekl« ter doma pletene jope, deklice pa so vedno nosile krila in bele nogavičke. Ta oblačila so se ob slabem vremenu zmočila. Včasih so si dali na glavo list repuha in tako vsaj glavo zavarovali pred dežjem in snegom.

Otroci so bili več ali manj zelo pridni. Vsi, ki so prihajali s kmetij, so pred poukom morali napasti živino ali delati kakšno drugo delo. Gospod Lojze je pripovedoval, kako so otroci doma pomagali očetu pri prodaji drv. Drva so bila pripravljena globoko v grabnu, kamor z vozom in konjem ni bilo dostopa. Otroci so nosili iz grabna butare in po eno »klafrtno«

poleno, to je metrsko poleno, do ceste, kjer jih je oče zlagal na voz ter odpeljal do stranke. Vsako delo, ki ga človek opravlja, je častno. Naloga nas otrok pa je, da se pridno učimo in s tem razvijamo delovne navade. Šola naj se do konca tisti, ki mu pamet dovoli.

Za konec nam je zapel nekaj pesmi. Njegov glas je kar donel po prostoru. Bili smo tiho kot miške in z odprtimi usti in ušesi poslušali njegovo ubrano ter doživeto petje.

Gospod Lojze, hvala ker ste prišli ponovno v našo šolo.

Zapisali:

Eva Leskovec, 4. razred

Nika Leskovec, 2. razred

Hana Mali, 3. razred